

Dječja opera

Brun

Kompozitor: Hans Krása

di

Dirigent: Michelangelo Galeati

bár

Redatelj: Krešimir Dolenčić

Dječja opera

Brun

Kompozitor: Hans Krása

di

Dirigent: Michelangelo Galeati

bár

Redatelj: Krešimir Dolenčić

Centar za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust
www.centartolerancije.hr

Talijanski institute za kulturu u Zagrebu
www.iiczagabria.esteri.it/iic_zagabria/hr/

Festival suvremenog židovskog filma Zagreb
www.jff-zagreb.hr

**CENTAR ZA PROMICANJE TOLERANCIJE I OČUVANJE SJEĆANJA
NA HOLOKAUST, TALIJANSKI INSTITUT ZA KULTURU U ZAGREBU
I UDRUGA FESTIVAL SUVREMENOG ŽIDOVSKOG FILMA ZAGREB
PRIPREMILI SU PRVU HRVATSKU IZVEDBU DJEČJE OPERE „BRUN-
DIBÁR“ ZA 27. SIJEČNJA 2018. GODINE, POVODOM OBILJEŽAVANJA
MEĐUNARODNOG DANA SJEĆANJA NA ŽRTVE HOLOKAUSTA, U
SURADNJI S UREDOM ZA KULTURU GRADA ZAGREBA, GLAZBENIM
INSTITUTOM MLADIH, ZAGREBAČKOM FILHARMONIJOM, AKADEMI-
JOM LIKOVNIH UMJETNOSTI I MUZIČKOM AKADEMIJOM ZAGREB.**

Opera je to židovskog češkog skladatelja Hansa Krása (1899-1944) s libretom Adolfa Hoffmeistera, koju su u originalu izvodila djeca Terezina, koncentracijskog logora u oku-
piranoj Čehoslovačkoj. Ime dolazi iz češkog kolokvijalizma za bumbara.

Krása i Hoffmeister napisali su operu 1938. za natječaj čehoslovačkog Ministarstva škol-
stva i narodnog obrazovanja koji je kasnije otkazan zbog razvoja političkih događaja. Pro-
be su započele 1941. godine u židovskom sirotištu u Pragu, koje je služilo za privremeno
obrazovanje djece koja su zbog rata odvojena od roditelja. U zimi 1942. opera je prvi put
odigrana u sirotištu. Tada su skladatelj Krása i scenograf František Zelenka već bili u Te-
rezinu. Do srpnja 1943. gotovo sva djeca izvornog zbora i osoblja sirotišta odvedena su u
Terezin. Samo je libretist Hoffmeister uspio pobjeći iz Praga na vrijeme.

Ponovno ujedinjen s glumcima i pjevačima u Terezinu, Krása je rekonstruirao cijelu
operu, zahvaljujući pamćenju i djelomičnom notnom zapisu za klavir koji je uspio pro-
krijumčariti u logor, prilagodivši ga tako da odgovara glazbenim instrumentima raspo-
loživima u kampu: flauti, klarinetu, gitari, harmonici, klaviru, udaraljkama, violinama,
violončelu i kontrbasu. Scenu je opet dizajnirao František Zelenka, bivši scenograf Češ-
kog narodnog kazališta: u pozadini je naslikano nekoliko stanova, u prvom planu bila je
ograda s crtežima mačke, psa i vrapca te rupe za pjevače da umetnu glave umjesto glava
životinja. Dana 23. rujna 1943. Brundibár je premijerno predstavljen u Terezinu. Operu
je režirao Zelenka, Camilla Rosenbaum je bila koreografinja, a prikazana je 55 puta u
narednoj godini.

Posebna izvedba Brundibára održana je 1944. godine za predstavnike Crvenog križa koji
su došli pregledati životne uvjete u logoru. Ono što Crveni križ nije znao u to vrijeme bilo
je to da je većina onoga što su vidjeli tijekom posjeta bila farsa te da je jedan od razloga

zašto se logor Terezin činio ugodnim bio činjenica da su mnogi zatvorenici bili deportirani u Auschwitz kako bi se smanjio broj ljudi tijekom njihova posjeta.

Kasnije te godine izvedba Brundibára je snimljena za nacistički propagandni film „Theresienstadt. Ein Dokumentarfilm aus dem jüdischen Siedlungsgebiet“ (Terezin: Dokumentarni film iz židovskog naselja). Svi sudionici produkcije filma ukrcani su u kamione i poslani u Auschwitz čim je snimanje završeno. Većina je život završila u plinskim komorama odmah po dolasku, uključujući djecu, skladatelja Krása i glazbenike.

Ova bajkovita priča nosi sjećanje na djecu koja su iskusila zločine holokausta i predstavlja jaki primjer jedinstva protiv svih oblika tiranije i genocida.

Duh Brundibár opere leži u njezinoj povijesti i nosi dublji značaj od jednostavne priče o dobru i zlu. Ova opera predstavlja moć glazbe i umjetnosti koja se izdiže nad najgorim životnim i neljudskim situacijama. Glazba i priča, u nekom drugom okruženju, vjerojatno bi bili brzo zaboravljeni. No, svjedočanstvo koje seže u vrijeme nacističkog režima, date okolnosti u kojima je ova opera izvedena i kako to utječe na mlade izvođače je priča koja se još uvijek značajno odražava na publiku svih dobnih skupina.

Snažan dojam koji ostavlja i poruka koju prenosi, ono je što je povezaloo međunarodni tim profesionalaca i umjetnika okupljenih na projektu.

Premijerna izvedba izvodi se na otvorenom, ispred zgrade kotlovnice „Prve tvornice ulja“ u Ljudevita Posavskog, zgrade koja svojim povijesnim kontekstom, kako onim prošlim tako i budućim, nosi snažnu poruku – tvornicu je osnovala židovska obitelj Aleksander, čiji mnogi članovi su tragično stradali u holokaustu, a zgrada će svoj novi život imati kao Centar za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust.

Postavljanjem dječje opere „Brundibár“ želi se dodatno javnost potaknuti na razmišljanje i razmatranje alternativnih formi očuvanja sjećanja kod mlađe publike. Dosadašnje edukativne inicijative najvećim dijelom ukazuju na potrebe za iznalaženjem novih načina suočavanja s prošlošću, kako bi se mlade potaknulo na kritičko razmišljanje o procesu memorijalizacije i kako bi prepoznali vlastitu ulogu i odgovornost u procesu promjene.

Izvedbu opere „Brundibár“ snimila je Hrvatska radiotelevizija te će se snimka koristiti osim na televizijskom programu i za edukaciju o holokaustu u školama diljem Republike Hrvatske u distribuciji Centra za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust.

RIJEČ REDATELJA:

PRIJE POČETKA PROBA, GOSPODIN BRANKO LUSTIG DAROVAO MI JE JEDNU MALU KNJIŽICU — SLIKOVNICU. I NAPISAO PREKRASNU POSVETU - „HVALA NA TRUDU ZA SVE ONE KOJIH VIŠE NEMA!“

Možda najljepši i najteži zadatak koji sam dobio. Provesti izvođače i publiku kroz jedno maleno – veliko djelo; toplu i nježnu priču sa sretnim kazališnim završetkom koji prelazi u nijemi užas završetaka ne tako davne stvarnosti. Provesti ih ne samo preko fiktivnog četvrtog zida pozornice, već kroz tunel koji preko ove naše današnje, sretno djece, vodi do duša onih koji su nevini nestali kao žrtve zla koje uvijek započinje s „pravim idejama“, „čvrstim rukama“, zveckanjem oružja i „konačnim rješenjima“. Zvuči li to poznato i na žalost, tako svedretno i suvremeno? I ne smije se zaboraviti.

Osjećajući ponos što sam dio prve hrvatske produkcije Brundibára, zahvaljujem se predivnim Zvezdicama, Nataši Popović i svima koji su pomogli u uprizorenju ove molitve za mir.

KOMPOZITOR:

HANS KRÁSA (1899-1944) ODRASTAO JE U SVOM RODNOM PRAGU KOJI JE BIO GLAVNO RASKRIŽJE TIJEKOM PRIJELAZNOG RAZDOBLJA U EUROPSKOM GLAZBENOM ŽIVOTU. DA MU ŽIVOT NIJE PREKINUT U HOLOKAUSTU DRUGOG SVJETSKOG RATA, KRÁSA JE MOŽDA MOGAO POSTATI UTJECAJNI SKLADATELJ SVOJE GENERACIJE.

Krása je naučio svirati klavir i violinu kao dijete te je nastavio studirati kompoziciju s Aleksandrom Zemlinskim. Nakon diplome na Njemačkoj glazbenoj akademiji u Pragu, postao je učitelj pjevanja u Praškom njemačkom kazalištu, a nakratko je radio u Berlinu u Operi Kroll prije povratka u Prag. Iako je temeljito poznao klasične i romantične majstore, na Krásu su utjecali novi pravci ranog dvadesetog stoljeća, a posebice impresionizam i druga francuska glazba. Krajem dvadesetih godina putovao je u Pariz kako bi učio s Albertom Rousselom. Krása je samosvjesno nastojao pomiriti tradicionalni tonalitet i modernizam. O svom glazbenom stilu, Krása je napisao: „Dovoljno sam smion, kao moderni skladatelj, da pišem melodičnu glazbu. To odražava moj cijeli stav prema glazbi, bilo da se zove moderna ili kako drugačije. Moja je glazba strogo utemeljena na konceptu dostupnog melodijskog karaktera.“

Svoj prvi uspjeh kao skladatelj Krása je dočekaao 1920. godine sa 4 *Orchesterlieder* (Četiri orkestralne pjesme), temeljene na zbirci pjesama Christiana Morgensterna *Galgenlieder* (Pjesme s vješala). Njegova *Symphonie für kleines Orchester* (Simfonija za mali orkestar) iz 1923. izvedena je pod ravnanjem Sergeja Koussevitzkya u Bostonu, a njegova nagrađena opera *Verlobung im Traum* (Zaruke u snu) iz 1933., temeljena na priči Fjodora Dostojevskog, izvedena je u Pragu pod ravnanjem Georgea Szella. Krása je napisao brojna komorna i vokalna djela te je skladao scensku glazbu za kazališni komad *Mládí ve hře* (Mladi u igri) Adolfa Hoffmeistera, s kojim je kasnije surađivao na Brundibáru.

Krásu, Židova i antifašista, uhapsili su nacisti 10. kolovoza 1942. i poslali u koncentracijski logor Terezín. Poput ostalih čeških skladatelja – Viktora Ullmanna, Gideona Kleina, Pavla Haasa – Krása je postao dio izuzetne kreativne zajednice. Među Krásove skladbe u Terezínu ubraja se niz pjesama, *Passacaglia i fuga za gudački trio* (1943), te *Uvertira za mali orkestar* (1943. - 1944.). Dječja opera Brundibár, koju je Krása ponovno rekonstruirao u Terezínu, srž je jedne izvanredne ostavštine.

16. listopada 1944. Krása je deportiran u Auschwitz i ubijen dva dana po dolasku.

SADRŽAJ:

Brundibár

Opera za djecu u dva čina

Kompozitor • Hans Kraása

Libreto • Adolf Hoffmeister

Hrvatska verzija • Ana Tonković Dolenčić, Marija Tonković

Majka Anuške i Jožice je bolesna pa idu na tržnicu kako bi joj kupili malo mlijeka. Nemaju novca, ali primjećuju da svaki put kad bi orguljaš Brundibár svirao, prolaznici bi mu davali novac. Anuška i Jožica pjevaju dvije pjesme, ali nitko ne sluša. Pokušaju plesati uz taktove Brundibárove glazbe, ali orguljaš ih potjera, glasno obznanjujući kako mu se djeca uopće ne sviđaju i da je ponosan što je nasilnik.

Dolazi noć. Djeca su uplašena i zbunjena. Kako pobijediti Brundibára i zaraditi novac za mlijeko? Pojavljuju se vrabac, mačka i pas, i pomažu Anuški i Jožici u planiranju. Sljedećeg jutra svu djecu iz sela okupili su u veliki zbor. Dok djeca pjevaju, životinje napadaju Brundibára i zajedno nadglasaju glazbu orguljaša. Mnoštvo se okuplja i vrlo brzo je Jožicin lonac za mlijeko prepun kovanica. Brundibár traži dio njihove zarade, ali ga otjeraju. Anuška i Jožica kupuju svoje mlijeko i svi slave moć prijatelja koji zajedničkim snagama ruše tiranina.

Centar za promicanje tolerancije i očuvanje
sjećanja na holokaust
Talijanski institute za kulturu u Zagrebu
Festival suvremenog židovskog filma Zagreb

PROGRAM SE ODRŽAVA POD POKROVI-
TELJSTVOM GRADONAČELNIKA GRADA
ZAGREBA, GOSP. MILANA BANDIĆA

Brundibár **Dječja opera**

KOMPOZITOR: Hans Krása
AUTOR ČEŠKOG LIBRETA: Adolf Hoffmai-
ster
AUTORICE HRVATSKE ADAPTACIJE: Ana
Tonković Dolenčić i Marija Tonković
Izvedbe dječje opere Brundibár izvode se
uz dopuštenjem Boosey & Hawkes Music
Publishers Limited
DIRIGENT: Michelangelo Galeati
REDATELJ: Krešimir Dolenčić
SAVJETNIK: Branko Lustig
PRODUCENTICE: Nataša Popović, Vanja
Daskalović
SCENOGRAFIJA I REKVIZITI: studenti
Akademije likovnih umjetnosti - Petar Koši,
Jelena Kovačev, Ivan Nestić, Matea Šiprak
i Eva Vučković, asistentica Ida Blažičko
i mentorica Mirjana Vodopija
KOSTIMOGRAFIJA I LUTKE: Patricio Alejan-
dro Agüero Mariño
KOSTIMI I REKVIZITI: fundus Jadran filma
d.o.o. i Angela Chiofalo uz podršku Talijan-
skog Instituta za Kulturu u Zagrebu
ŠMINKA I FRIZURE: Ivana Šimunić
TONSKI MAJSTOR: Vatroslav Mlinar
OBLIKOVANJE SVJETLA: Marko Foretić
Scenski pokret i koreografija: Ljiljana
Gvozdenović
ASISTENTICA DIRIGENTA: Dijana Rogulja
Deltin

ASISTENT REŽISERA: Rok Pečecnik
POSLUŽITELJ ORKESTRA: Zoran Boch
KOREPETITORICA: Lana Bradić
INSPICIJENTI: Vanja Daskalović, Šiško
Horvat Majcan
LIKOVNO RJEŠENJE PLAKATA I VIZUAL-
NOG IDENTITETA PREDSTAVE: Tin Samar-
žija, student Akademije likovnih umjetnosti i
mentorica Natalija Nikpalj
TEHNIKA I OPREMA: Eldra d.o.o.
STRATEŠKE KOMUNIKACIJE: LEMANSKY
WEIL j.d.o.o.

ANSAMBL PREDSTAVE:
Dječji operni zbor "Zvezdice":
Iva Rozi Lopac, Paulina Kuss, Ana Kuss,
Glorija Pinturić, Kyara Amina Radan Faye,
Klara Jakopović, Ana Horvat, Ana Vasilj,
Tia Juriša, Nina Dragičević, Iris Sarače-
vić, Tena Pugar, Magdalena Orehovec,
Nea Martinović, Karla Fiket, Ema Šutej,
Andela Kalaminec, Leona Čičak
Voditeljica: Dijana Rogulja Deltin
Anuška: Josephine Ida Zec
Jožica: Karla Bura
Pas: Marta Sopta, alteracija: Kyara Amina
Radan Faye
Mačka: Gita Hajdarhodžić, alteracija:

Iris Saračević

Vrabac: Gita Erben, alteracija: Iva Rozi

Lopac

Policajac: Tena Gunjević

Mljekar: Sara Svečnjak

Sladoledar: Iva Milat

Pekar: Ella Kriškić

Brundibár: Božidar Peričić, bariton

Režiser: Zoran Pribičević

ORKESTAR:

Zagrebačka filharmonija

Violine: Lana Adamović, Margareta Ugrin,

Vlatka Pecić Juranić, Branimir Vagroš

Violoncello: Jasen Chelfi

Kontrabas: Antal Papp

Gitara: Aleksandar Jakopanec

Klarinet: Mario Fabijanić

Flauta: Ana Batinica

Truba: Marin Zokić

Harmonika: Nikola Jarki

Udaraljke: Leonardo Loscialle

Klavir: Filip Fak

PRAIZVEDBA: 25. siječnja 2018., na otvorenom - ispred zgrade Centra za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust, Lj. Posavskog 32E

PREMIJERA: 27. siječnja 2018., na otvorenom - ispred zgrade Centra za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust, Lj. Posavskog 32E

IZVEDBA: 29. siječnja 2018., dvorana Blagoje Bersa, Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu, Trg Republike Hrvatske 12, 10000 Zagreb

PARTNERI:

Grad Zagreb, Program je sufinanciran sredstvima Ureda za kulturu Grada Zagreba
Talijanski institut za kulturu u Zagrebu
Udruga Festival suvremenog židovskog filma Zagreb

Glazbeni institut mladih

Jadran film d.o.o.

Zagrebačka filharmonija

Akademija likovnih umjetnosti

Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu

Koncertna dvorana Vatroslav Lisinski

Styria grupa Hrvatska

Program je financijski podržalo Ministarstvo kulture RH

POSEBNA ZAHVALA:

Ured za kulturu Grada Zagreba, institucijama, ustanovama, tvrtkama i pojedincima. Ivici Lovriću, Tediju Lušetiću, Nikoli Stojadinoviću, Robertu Ljutiću, Akademiji likovnih umjetnosti, maestru Zdravku Šljivcu, Peruški Bogdanić, Tomislavu Buntaku, Mirjani Vodopiji, Nataliji Nikpalj, Jadran film d.o.o., Vinku Grubišiću, Zagrebačkom kazalištu lutaka, Ljiljani Štokalo, Iva Lipovac KD Vatroslav Lisinski, Draženu Sirišćeviću, Tomislavu Kralju, Kazalištu Komedija, Krešimiru Batiniću, Zagrebačkoj filharmoniji, Mirku Bochu, Branimiru Vagrošu, Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu, Daliboru Cikojeviću, Rosanda Bonačić, Vesna Rožić, Ida Szakares, Eldra d.o.o., Damiru Dražiću, Hrvatskoj radioteleviziji.

Children's Opera in two Acts

Brun

Composer: Hans Krása

di

Conductor: Michelangelo Galeati

bár

Director: Krešimir Dolenčić

Centre for Promoting Tolerance and Preserving the Memory of Holocaust
www.centartolerancije.hr

Italian Institute for Culture in Zagreb
www.iiczagabria.esteri.it/iic_zagabria/hr/

Jewish Film Festival Zagreb
www.jff-zagreb.hr

THE CENTRE FOR PROMOTING TOLERANCE AND PRESERVING THE MEMORY OF HOLOCAUST, THE ITALIAN INSTITUTE FOR CULTURE IN ZAGREB, AND THE ZAGREB JEWISH FILM FESTIVAL ASSOCIATION PREPARED THE VERY FIRST CROATIAN PERFORMANCE OF THE CHILDREN'S OPERA "BRUNDIBÁR" FOR JANUARY 27TH 2018, MARKING THE INTERNATIONAL HOLOCAUST REMEMBRANCE DAY, IN COOPERATION WITH THE CITY OF ZAGREB'S OFFICE FOR CULTURE, THE MUSICAL INSTITUTE OF YOUTH, THE ZAGREB PHILHARMONIC, THE ACADEMY OF FINE ARTS, AND THE ZAGREB ACADEMY OF MUSIC.

Brundibár is a children's opera by Jewish Czech composer Hans Krása with a libretto by Adolf Hoffmeister, originally performed by the children of Theresienstadt concentration camp in occupied Czechoslovakia. The name comes from a Czech colloquialism for a bumblebee.

Krásá and Hoffmeister wrote the opera in 1938 for a public tender which was later cancelled due to political developments. Rehearsals started in 1941 at the Jewish orphanage in Prague, which served as a temporary educational facility for children separated from their parents by the war. In the winter of 1942 the opera was first performed at the orphanage: by this time, composer Krása and set designer František Zelenka had already been transported to Theresienstadt. By July 1943, nearly all of the children of the original chorus and the orphanage staff had also been transported to Theresienstadt. Only the librettist Hoffmeister was able to escape Prague in time.

Reunited with the cast in Theresienstadt, Krása reconstructed the full score of the opera, based on memory and the partial piano score that he managed to smuggle into the camp, adapting it to suit the musical instruments available in the camp: flute, clarinet, guitar, accordion, piano, percussion, violins, a cello and a double bass. A set was once again designed by František Zelenka, formerly a stage manager at the Czech National Theatre: several flats were painted as a background, in the foreground was a fence with drawings of the cat, dog and sparrow and holes for the singers to insert their heads in place of the animals' heads. On September 23rd 1943, Brundibár premiered in Theresienstadt. The production was directed by Zelenka and choreographed by Camilla Rosenbaum, and was shown 55 times in the following year.

A special performance of Brundibár was staged in 1944 for representatives of the Red Cross who came to inspect living conditions in the camp. What the Red Cross did not

know at the time was that much of what they saw during their visit was a show, and that one of the reasons the Theresienstadt camp seemed comfortable was that many of the residents had been deported to Auschwitz in order to reduce crowding during their visit. Later that year this Brundibár production was filmed for a Nazi propaganda film “Terezin: A Documentary Film from the Jewish Settlement Area” (Theresienstadt. Ein Dokumentarfilm aus dem jüdischen Siedlungsgebiet). All of the participants in the Theresienstadt production were loaded onto trucks and sent to Auschwitz as soon as filming was finished. Most were gassed immediately upon arrival, including the children, the composer Krása, and the musicians.

This fairy-tale story holds memories of children who have experienced Holocaust crimes representing a strong example of unity against all forms of tyranny and genocide.

The spirit of Brundibár opera lies in its history while its significance goes much deeper than the simple story of good and evil. This opera represents the power of music and art, which arises above the worst inhuman life situations. Music and story, in some other world, would probably have been forgotten quickly. However, the testimony that goes back to the Nazi regime, the circumstances of the production and how it affects young performers is a story that deeply influences the audiences of all age groups.

Opera’s powerful impression and the message it conveys tied the international team of professionals and artists gathered on the project.

The premiere will be held outdoors, in front of the “First Oil Factory” boiler-room building in Ljudevit Posavski Street. It is a building of which historical context, both the past and the future, carries a strong message. The Jewish family Aleksander whose many members have tragically lost their lives during Holocaust founded the factory. From today onward, the building will have a new life as the Centre for Promoting Tolerance and Preserving the Memory of Holocaust.

By setting up a children’s opera “Brundibár”, we would like to encourage the public to think about and consider alternative ways of preserving the memory for younger audiences. Educational initiatives so far show, largely, the need to find new ways to face the past, so that young people are encouraged to think critically about the process of memorialization and to recognize their own role and responsibility in the process of change.

Croatian Radio Television recorded “Brundibár” performance and the recording will be used for TV broadcast as well as educational material for the Holocaust education in schools across the Republic of Croatia, distributed by the Centre for Promoting Tolerance and Preserving the Memory of Holocaust.

A WORD FROM THE DIRECTOR

BEFORE THE START OF THE REHEARSALS, MR. BRANKO LUSTIG GAVE ME A GIFT. A PICTURE BOOK. AND HE WROTE ME A WONDERFUL DEDICATION - "THANK YOU FOR THE HARD WORK FOR ALL THOSE WHO ARE GONE"!

Maybe the most beautiful and toughest task I got. To lead the performers and the audience through one little yet grand work; warm and gentle story with a happy theatre ending that morphs into the pure horror of the not so ancient reality. To lead them not only through the fictitious fourth wall of the stage, but through the tunnel that, through our present, happy children, leads to the souls of innocent victims of the evil that always begins with "true ideas", "strong arms", sabre-rattling and "final solutions". Doesn't it sound familiar, and, unfortunately, so timeless and contemporary? One must not forget. Proud to be part of the first Croatian production of *Brundibár*, I thank the beautiful Zvezdice choir, Nataša Popović and all who helped to stage this prayer for peace.

COMPOSER:

HANS KRÁSA (1899-1944) CAME OF AGE IN HIS NATIVE PRAGUE, WHICH WAS A MAJOR CROSSROADS DURING A WATERSHED PERIOD OF EUROPEAN MUSICAL LIFE. IF HIS EARLY PROMISE HAD NOT BEEN CUT SHORT BY WORLD WAR II AND THE HOLOCAUST, KRÁSA MIGHT HAVE CONTINUED EMERGING AS AN INFLUENTIAL COMPOSER OF HIS GENERATION.

Krása learned piano and violin as a child and went on to study composition with Alexander Zemlinsky. After graduating from the German Music Academy in Prague, he became a vocal coach at Prague's German Theater, and briefly worked in Berlin at the Kroll Opera before returning to Prague. While thoroughly grounded in the music of the classical and romantic masters, Krása was strongly influenced by the new directions of the early twentieth century, especially impressionism and other French music. In the late 1920s he traveled to Paris to study with Albert Roussel. Krása self-consciously sought to reconcile traditional tonality with modernism. Of his musical style Krása wrote: "I am sufficiently daring, as a modern composer, to write melodic music. This reflects my whole attitude to music, whether it is called modern or anything else. My music is strictly founded on the concept of accessible melodic character."

Krása's first important success as a composer came in 1920 with his 4 *Orchesterlieder* (Four Orchestral Songs), based on the *Galgenlieder* (Songs from the Gallows) poems of Christian Morgenstern. His 1923 *Symphonie für kleines Orchester* (Symphony for small Orchestra) was performed under Serge Koussevitzky in Boston, and his 1933 prize-winning opera *Verlobung im Traum* (Betrothal in a Dream), based on a Dostoevsky story, was conducted in Prague by George Szell. Krása produced numerous chamber and vocal works, and composed incidental music to the theatre piece *Mládí ve hře* (Youth at Play) by Adolf Hoffmeister, later his collaborator on *Brundibár*.

Krása, a Jew and an anti-fascist, was arrested by the Nazis on August 10, 1942 and sent to the Terezín concentration camp. Like the other Czech composers imprisoned there – Viktor Ullmann, Gideon Klein, Pavel Haas – Krása became part of a remarkable creative community. Krása's compositions at Terezín include a set of songs, the *Passacaglia and Fugue for string trio* (1943), and the *Overture for Small Orchestra* (1943-44). The children's opera *Brundibár*, which Krása re-scored at Terezín, is the core of an extraordinary legacy. On October 16, 1944 Krása was deported to Auschwitz and murdered upon his arrival.

THE STORY

Brundibár

Children's Opera in two Acts

Composer: Hans Krása

Libretto: Adolf Hoffmeister

Croatian version: Ana Tonković Dolenčić, Marija Tonković

Aninku and Pepíček's mother is sick, so they go to the market to buy her some milk. They have no money, but they notice that whenever the organ-grinder Brundibár plays music, passers-by give him money. Aninku and Pepíček sing two songs, but nobody listens. They try dancing to Brundibár's music, but the organ-grinder chases them away, loudly declaring his dislike for children and his pride in being a bully.

Night comes. The two children are frightened and stumped. How can they overcome Brundibár and earn the money to buy milk? A sparrow, a cat, and a dog appear, and help work out a plan with Aninku and Pepíček. The next morning, they enlist all of the village children in forming a large choir. While the children sing, the animals attack Brundibár, and together they drown out the organ-grinder's music. A crowd gathers, and before long Pepíček's milk pail is full of coins. Brundibár demands a cut of the children's income, but they chase him away. Aninku and Pepíček buy their milk, and everyone celebrates the power of friends working together to overthrow tyrants.

CENTRE FOR PROMOTING TOLERANCE
AND PRESERVING THE MEMORY OF HOLO-
CAUST
ITALIAN INSTITUTE FOR CULTURE IN
ZAGREB
ZAGREB JEWISH FILM FESTIVAL ASSOCIA-
TION

THE PROGRAM IS UNDER THE PATRON-
AGE OF THE MAYOR OF THE CITY OF
ZAGREB, MR. MILAN BANDIĆ

Brundibár **A children's opera**

COMPOSER: Hans Krása
AUTHOR OF THE CZECH LIBRETTO: Adolf Hoffmaister
AUTHORS OF CROATIAN ADAPTATION: Ana Tonković Dolenčić and Marija Tonković
Performances of the children's opera Brundibar with the permission of Boosey & Hawkes Music Publishers Limited
CONDUCTOR: Michelangelo Galeati
DIRECTOR: Krešimir Dolenčić
ADVISOR: Branko Lustig
PRODUCERS: Nataša Popović, Vanja Daskalović
SCENOGRAPHY AND PROPS: Academy of Fine Arts students - Petar Koši, Jelena Kovačev, Ivan Nestić, Matea Šiprak and Eva Vučković, Ida Blažičko, assistant, and Mirjana Vodopija, mentor
COSTUMES AND DOLLS: Patricio Alejandro Agüero Mariño
COSTUMES AND PROPS: Holdings of Jadran film d.o.o., and Angela Chiofalo with the support of the Italian Institute of Culture in Zagreb
MAKEUP AND HAIR: Ivana Šimunić
SOUND ENGINEER: Vatroslav Mlinar
LIGHT DESIGN: Marko Foretić

CHOREOGRAPHY: Ljiljana Gvozdenović
ASSISTANT CONDUCTOR: Dijana Rogulja Deltin
ASSISTANT DIRECTOR: Rok Pečecnik
ORCHESTRA SERVER: Zoran Boch
REHEARSAL PIANIST: Lana Bradić
STAGE MANAGERS: Vanja Daskalović, Šiško Horvat Majcan
POSTER AND VISUALS OF THE PLAY: Tin Samaržija, student of Academy of Fine Arts and mentor Natalija Nikpalj
PRODUCTION EQUIPMENT: Eldra d.o.o.
STRATEGIC COMMUNICATION: LEMANSKY WEIL j.d.o.o.

THE ENSEMBLE:
Children's Opera Choir "Zvezdice": Iva Rozi Lopac, Paulina Kuss, Ana Kuss, Gloria Pinturić, Kyara Amina Radan Faye, Klara Jakopović, Ana Horvat, Ana Vasilj, Tia Juriša, Nina Dragičević, Iris Saračević, Tena Pugar, Magdalena Orehovec, Nea Martinović, Karla Fiket, Ema Šutej, Anđela Kalaminec, Leona Čičak
Manager: Dijana Rogulja Deltin
Anuška: Josephine Ida Zec

Jožica: Karla Bura
Dog: Marta Sopta, alternate: Kyara Amina Radan Faye
Cat: Gita Hajdarhodžić, alternate: Iris Saračević
Sparrow: Gita Erben, alternate: Iva Rozi Lopac
Police officer: Tena Gunjević
Milkman: Sara Svečnjak
Ice cream man: Iva Milat
Baker: Ella Kriškić

Brundibar: Božidar Peričić, baritone
Director: Zoran Pribičević

ORCHESTRA:

Zagreb Philharmonic
Violins: Lana Adamović, Margareta Ugrin,
Vlatka Pecić Juranić, Branimir Vagroš
Cello: Jasen Chelfi
Double bass: Antal Papp
Guitar: Aleksandar Jakopanec
Clarinet: Mario Fabijanić
Flute: Ana Batinica
Trumpet: Marin Zokić
Accordion: Nikola Jarki
Percussions: Leonardo Loscialle
Piano: Filip Fak

FIRST SHOWING: January 25th, 2018, outdoors - in front of the building of the Centre for Promoting Tolerance and Preserving the Memory of Holocaust, Lj. Posavski Street 32E

PREMIERE: January 27th, 2018, outdoors - in front of the building of the Centre for Promoting Tolerance and Preserving the Memory of Holocaust, Lj. Posavski 32E

PERFORMANCE: January 29, 2018, Blagoje Bersa Hall, University of Zagreb Academy of Music, Republic of Croatia Square 12, 10000 Zagreb

PARTNERS:

- The City of Zagreb (the Program is co-financed by the Office of Culture of the City of Zagreb)
- Italian Institute of Culture in Zagreb
- Zagreb Jewish Film Festival Association
- Musical Institute of Youth
- Jadran film d.o.o.
- Zagreb Philharmonic Orchestra
- Academy of Fine Arts
- University of Zagreb Academy of Music
- Vatroslav Lisinski Concert Hall
- Styria Group Croatia
- Ministry of Culture of the Republic of Croatia financially supported the Program

SPECIAL THANKS:

City of Zagreb Office for Culture, institutions, organizations, companies and people: Ivica Lovrić, Tedi Lušetić, Nikola Stojadinović, Robert Ljutić, Academy of Fine Arts, maestro Zdravko Šljivac, Peruško Bogdanić, Tomislav Buntak, Mirjana Vodopija, Natalija Nikpalj, Jadran film d.o.o., Vinko Grubišić, Zagrebačko kazalište lutaka, Ljiljana Štokalo, Iva Lipovac, Concert Hall Vatroslav Lisinski, Dražen Sirišević, Tomislav Kralj, Komedijska Theatre, Krešimir Batinić, Zagreb Philharmonic Orchestra, Mirko Boch, Branimir Vagroš, University of Zagreb Academy of Music, Dalibor Cikojević, Rosanda Bonačić, Vesna Rožić, Ida Szakares, Eldra d.o.o., Damir Dražić, Croatian Radio Television.

Centar za promicanje tolerancije i očuvanje
sjećanja na holokaust
www.centartolerancije.hr

Talijanski institute za kulturu u Zagrebu
www.iiczagabria.esteri.it/iic_zagabria/hr/

Festival suvremenog židovskog filma Zagreb
www.jff-zagreb.hr

Centre for Promoting Tolerance and Pre-
serving the Memory of Holocaust
www.centartolerancije.hr

Italian Institute for Culture in Zagreb
www.iiczagabria.esteri.it/iic_zagabria/hr/

Jewish Film Festival Zagreb
www.jff-zagreb.hr

Centar za promicanje tolerancije i očuvanje sjeća-
nja na holokaust, siječanj, 2018.

Privremena ravnateljica • Nataša Popović
Oblikovanje knjižice • Tin Samaržija,
Natalija Nikpalj
Fotografije • Sanjin Kaštelan
Uredila i prevela • Jelena Andrašić

Nakladnik • Centar za promicanje tolerancije i
očuvanje sjećanja na holokausta
Vojnovićeva 15
10000 Zagreb, Hrvatska
Tel.: 00 385 1 5101 212

Za nakladnika • Nataša Popović
Naklada • 600 primjeraka

Centre for Promoting Tolerance and Preserving
the Memory of Holocaust, January, 2018.

Temporary Director • Nataša Popović
Booklet design and layout • Tin Samaržija,
Natalija Nikpalj
Photos • Sanjin Kaštelan
Editing and translation • Jelena Andrašić

Publisher • Centre for Promoting Tolerance and
Preserving the Memory of Holocaust
Vojnovićeva 15
10000 Zagreb, Croatia
Tel: 00 385 1 5101 212

For publisher: Nataša Popović
Print-run: 600 copies

GLAZBENI
INSTITUT
MLADIH

Sveučilište u Zagrebu
Akademija likovnih umjetnosti

ZAGREBAČKO
KAZALIŠTE
LUTAKA

(STYRIA

JFF
Zagreb

Dječja opera

Brun

Kompozitor: Hans Krása

di

Dirigent: Michelangelo Galeati

bár

Redatelj: Krešimir Dolenčić

Centar za promicanje tolerancije i očuvanje sjećanja na holokaust
www.centartolerancije.hr

Talijanski institute za kulturu u Zagrebu
www.iiczagabria.esteri.it/iic_zagabria/hr/

Festival suvremenog židovskog filma Zagreb
www.jff-zagreb.hr

Centre for Promoting Tolerance and Preserving the Memory of Holocaust
www.centartolerancije.hr

Italian Institute for Culture in Zagreb
www.iiczagabria.esteri.it/iic_zagabria/hr/

Jewish Film Festival Zagreb
www.jff-zagreb.hr